

BEP eşleştirme tablosu

Bu tablo, Sempati sitesindeki oyun ve materyallerin hangi gelişim alanını desteklediğini ve BEP’te hangi tür amaçlarla ilişkilendirilebileceğini gösterir. Amaç cümleleri örnektir; öğrencinin eğitsel performansına göre BEP geliştirme birimi tarafından uyarlanmalıdır.

Amaç

Öğretmenin Sempati’nin ücretsiz oyun ve materyallerini BEP’teki uzun ve kısa dönemli amaçlarla ilişkilendirmesini kolaylaştırmak.

Yaş

Okul öncesi ve ilkokul (yaklaşık 2–10 yaş); destek eğitim alan öğrenciler.

Kullanım önerisi

- BEP; öğrencinin eğitsel performansı, uzun dönemli amaçlar (UDA), kısa dönemli amaçlar (KDA), kullanılacak yöntem–teknik ve materyaller, eğitim ortamı/süre ve değerlendirme bilgilerini içeren yazılı plandır.
- BEP, okulda/kurumda oluşturulan BEP geliştirme birimi tarafından, aile katılımıyla ve RAM raporu ile eğitsel değerlendirme sonuçları esas alınarak hazırlanır; dönem içinde izlenir ve gerektiğinde güncellenir.
- UDA, yaklaşık bir eğitim yılı içinde kazanılması beklenen genel beceriyi; KDA ise UDA’ya giden ölçülebilir ara basamakları (koşul + gözlenebilir davranış + başarı ölçütü) tanımlar.
- Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitim, engel grubuna göre MEB destek eğitim programları (ör. otizm spektrum bozukluğu, zihinsel yetersizlik, özel öğrenme güçlüğü, dil ve konuşma güçlüğü) ve bunların modülleri esas alınarak planlanır.

Kanıt dayanağı

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği (Resmî Gazete, 7.7.2018, sayı 30471) — <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=24736&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü – programlar ve kitapçıklar — <https://orgm.meb.gov.tr/www/kitapciklar/icerik/1578>
MEB ÖERHGM ana sayfa (destek eğitim programları, BEP kılavuzları) — <https://orgm.meb.gov.tr>
NCAEP 2020 – Otizmde kanıta dayalı uygulamalar raporu — <https://ncaep.fpg.unc.edu>

Önemli: Bu materyal eğitim desteğidir; tanı ya da tedavi yerine geçmez. Çocuğunuzun gelişimiyle ilgili kaygılarınızı bir uzmanla (çocuk psikiyatrisi, özel eğitim, dil–konuşma, ergoterapi) konuşun.

Oyunlar – Dikkat ve yürütücü işlevler

Materyal	Gelişim alanı / program alanı	Uzun dönemli amaç (örnek)	Kısa dönemli amaç (örnek)
1. Hafıza Kartları	Bilişsel beceriler (görsel bellek, dikkat); oyun ve sosyal beceriler (sıra alma)	Gördüğü görsel bilgileri akılda tutarak eşleştirme yapar.	Kapalı 6 kart (3 çift) verildiğinde, yetişkin desteği olmadan eşlerin tamamını 3 oturumun 2'sinde bulur.
2. Kim Yok?	Bilişsel beceriler (görsel bellek, seçici dikkat); dil (nesne adlandırma)	Bir dizideki değişikliği fark eder ve söyler/gösterir.	4 nesneden biri kaldırıldığında eksik olan nesneyi 5 denemenin 4'ünde gösterir ya da adını söyler.
3. Işık Sırası	Bilişsel beceriler (dizisel bellek); dikkat	Görsel-işitsel bir diziyi sırasıyla tekrarlar.	3 ögeli renk/ışık dizisi gösterildiğinde aynı sırayla 5 denemenin 4'ünde doğru tekrarlar.
4. Gündüz – Gece / Uçtu Uçtu	Öz düzenleme (dürtü kontrolü); dikkat	Bir kurala göre ilk tepkisini durdurup doğru tepkiyi verir.	Güneş görselinde “gece” denmesi gereken oyunda 10 denemenin 8'inde kurala uygun tepki verir.
5. Kurala Göre Ayır	Bilişsel beceriler (sınıflama, esneklik)	Nesneleri verilen ölçüte göre gruplar ve ölçüt değişince yeni ölçüte geçer.	Renge göre ayırdıktan sonra “şimdi şekle göre” yönergesinde 6 kartın 5'ini yeni kurala göre doğru yerleştirir.
6. Dikkatli Göz	Bilişsel beceriler (görsel ayırt etme); okuma-yazmaya hazırlık (harf yönü)	Benzer görseller arasından farklı olanı ayırt eder.	3x3 ızgarada farklı olan görseli 5 denemenin 4'ünde bulur; ileri düzeyde b/d ayırımını 5 denemenin 4'ünde yapar.

Oyunlar – Dil, konuşma, sosyal-duygusal

Materyal	Gelişim alanı / program alanı	Uzun dönemli amaç (örnek)	Kısa dönemli amaç (örnek)
7. Sesi Bul	Dil ve iletişim (işitsel ayırt etme, sesbilgisel farkındalık); okuma-yazmaya hazırlık	Sesleri ayırt eder; sözcüklerin ilk sesini ve hece sayısını belirler.	Üç resimden ilk sesi söylenen sese uyanı 5 denemenin 4'ünde gösterir; iki-üç heceli sözcükleri alkışla doğru sayar.
8. Harf – Ses	Okuma-yazma (ses-harf ilişkisi)	Harfleri sesleriyle eşleştirir.	Öğretilen 4 harften sesi söyleneni 5 denemenin 4'ünde gösterir.
9. Kelime Avı	Dil ve iletişim (alıcı dil, kavram ve kategori)	Sözcükleri anlar ve nesneleri işlev ile kategorisine göre gruplar.	“Hangisi yenir?” sorusunda 3 resim arasından doğru olanı 5 denemenin 4'ünde gösterir; 6 resmi 2 kategoriye doğru ayırır.
10. Duygu Yüzleri (+ duygu kartları)	Sosyal-duygusal beceriler (duygu tanıma, ifade)	Temel duyguları tanır, adlandırır ve durumlarla ilişkilendirir.	Mutlu, üzgün, kızgın, korkmuş yüz kartlarından söyleneni 5 denemenin 4'ünde gösterir; kısa bir durum anlatıldığında uygun yüzü seçer.
11. Önce – Sonra	Bilişsel beceriler (sıralama); öz bakım (rutin adımları)	Olayları ve günlük rutin basamaklarını doğru sırayla dizer.	3 resimli rutin kartını (ör. diş fırçalama) karışık verildiğinde 3 oturumun 2'sinde doğru sıralar.
12. Ritim Taklidi	Sosyal beceriler (sıra bekleme, taklit); dikkat; motor planlama	Dinlediği ritmi sırasını bekleyerek taklit eder.	3 vuruşluk ritmi model bitene kadar bekleyip 5 denemenin 4'ünde aynı şekilde tekrarlar.

Günün etkinlikleri (35 ev etkinliği, 5 alan)

Materyal	Gelişim alanı / program alanı	Uzun dönemli amaç (örnek)	Kısa dönemli amaç (örnek)
Dil ve iletişim (9 etkinlik: Hayvanlı kitap, Kutuda ne var?, İlk ses avı, Uyak oyunu, Zincir hikâye...)	Dil ve iletişim; ortak dikkat; okuma-yazmaya hazırlık	Günlük nesneleri adlandırır, basit cümlelerle olay anlatır.	Kitaptaki 10 tanıdık resimden 8'ini adlandırır; 3 resimlik olayı "Önce... sonra..." kullanarak anlatır.
Dikkat ve düşünme (12 etkinlik: Renk avı, Eşini bul, Önce sonra, Dans et dur!, Simon der ki...)	Bilişsel beceriler; öz düzenleme	Çok adımlı yönergeleri izler, dikkatini etkinlik süresince sürdürür.	İki basamaklı yönergeyi ("topu al, kutuya koy") 5 denemenin 4'ünde ipucusuz yerine getirir; müzik durunca 5 denemenin 4'ünde durur.
Hareket ve el becerisi (6 etkinlik: Boncuk kolye, Evde parkur, Benim gibi yap...)	Psikomotor beceriler (kaba ve ince motor)	Yaşına uygun ince ve kaba motor hareketleri kontrollü yapar.	6 iri boncuğu ipe yarımsız dizer; 4 basamaklı parkuru model olmadan tamamlar.
Duygular ve sosyal beceri (6 etkinlik: Ce-e, Sıra sende, Duygu dedektifi...)	Sosyal-duygusal beceriler; oyun becerileri	Akranı ya da yetişkinle sıra alarak oyuna katılır; duygusunu ifade eder.	5 dakikalık oyunda 4 kez sırasını bekleyip oynar; "Nasıl hissediyorsun?" sorusuna kart ya da sözcükle yanıt verir.
Duyular ve keşif (2 etkinlik: Doldur boşalt, Bir dakikalık sessizlik)	Duyusal düzenleme; dikkat	Duyusal etkinliklere katılır ve sakinleşme stratejisini kullanır.	Yetişkin "sessizlik zamanı" dediğinde 1 dakika boyunca sakin oturur (3 oturumun 2'sinde).

Görsel destekler, sosyal hikâyeler ve yazıya hazırlık

Materyal	Gelişim alanı / program alanı	Uzun dönemli amaç (örnek)	Kısa dönemli amaç (örnek)
Rutin kartı / görsel program şeridi (sembol kartları)	Öz bakım; öz düzenleme (geçişler); iletişim	Görsel program yardımıyla günlük etkinlikler arasında bağımsız geçiş yapar.	Etkinlik bitince programdaki kartı “Bitti” kutusuna taşıyıp sıradaki etkinliğe sözel ipucusuz 5 geçişin 4’ünde geçer.
Önce – Sonra şeridi	Öz düzenleme; iletişim (yönerge anlama)	Daha az tercih ettiği etkinliği, ardından gelecek etkinliği bilerek tamamlar.	“Önce masa çalışması, sonra oyun” şeridi gösterildiğinde ilk etkinliği itiraz etmeden 5 oturumun 4’ünde tamamlar.
Sosyal hikâyeler (12 kitapçık)	Sosyal beceriler; toplumsal yaşam becerileri; dil (anlama)	Yeni ya da zor bir sosyal durumda beklenen davranışı sergiler.	Hikâye 5 gün okunduktan sonra ilgili durumda (ör. sıra bekleme) hedef davranışı 3 fırsatın 2’sinde gösterir; hikâyeye ilişkin 3 sorudan 2’sini yanıtlar.
Sosyal hikâyeler – plan değişikliği / bekleme	Öz düzenleme	Beklenmedik değişikliklerde uygun baş etme davranışı gösterir.	Plan değiştiğinde öğrendiği stratejiyi (derin nefes, mola isteme) yetişkin hatırlatmasıyla 4 fırsatın 3’ünde kullanır.
Çizgi izleme (8 sayfa)	Psikomotor beceriler (ince motor, görsel-motor koordinasyon); okuma-yazmaya hazırlık	Yazıya hazırlık çizgilerini ve temel şekilleri kopyalar.	Dikey ve yatay çizgiyi noktalı yol üzerinde 1 cm’den fazla sapmadan 5 denemenin 4’ünde çizer; modeli gördüğünde daireyi kapalı olarak çizer.
Çizgi izleme – ileri şekiller	Psikomotor beceriler; görsel-uzamsal algı	Köşeli ve eğik şekilleri model alarak çizer.	Kare ve üçgeni örnek şekle bakarak köşeleri belirgin biçimde 3 denemenin 2’sinde çizer.

Kullanım notu

- Amaç cümleleri örnektir; her öğrencinin eğitsel performansına, RAM raporuna ve aile önceliklerine göre BEP geliştirme biriminde yeniden yazılmalıdır.
- Ölçütler (ör. “5 denemenin 4’ü”) örnek olarak verilmiştir; öğrencinin başlangıç düzeyine göre artırılıp azaltılabilir.
- Ekran tabanlı oyunlar, masa başı ve doğal ortam öğretiminin yerine değil yanında, genelleme ve tekrar için kullanılmalıdır.
- Gelişim alanı adlandırmaları MEB destek eğitim programlarındaki modül yapısına uyumlu genel başlıklardır; resmi modül adları için güncel program kitapçığına bakınız.
- Bu tablo tanı ya da tedavi yerine geçmez; yasal belge değildir.